OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 54 ZEVENDE JAARGANG. **1859**

Prijs der Inteekening.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . *f* 7.50
" " " Java. . . . . " 9.—
" " " Buitenbezittingen. . . " 10.—
" " " Nederland. . . . . . " 13.—
De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 7 JULIJ.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

HET GYMNASIUM WILLEM III.

II.

Wij hebben ons voorbehouden aan te toonen, in welken zin wij wenschten dat men zoude opvatten de woorden: „wanneer het *Gymnasium Willem III* zal beantwoorden aan de plannen, die men met deszelfs oprigting beoogt," . . . . .

Wij hebben daarmede niet willen zeggen dat het in de bedoeling der regering zoude liggen, om van het *Gymnasium* een opvoedingsgesticht, zoo voor zedelijke als verstandelijke ontwikkeling, te maken; maar wel eene inrigting, waar jongelingen, die zich op andere scholen voor middelbaar onderwijs bijzonder onderscheiden hebben die kundigheden kunnen opdoen, welke op deze scholen of in het geheel niet, of tot op eene onvoldoende hoogte onderwezen worden: om kort te gaan, eene inrigting waar de laatste hand aan hunne voorbereidende studiën gelegd wordt, en welke zij verlaten zullen om, naar gelang van keuze of bekwaamheden, hetzij als aspiranten op te treden voor plaatsing aan eene der hoogescholen of akademiën in Nederland, dan wel zich eene andere loopbaan te kiezen.

Op deze wijze zullen de partikuliere scholen, bij eventuele daarstelling van meer *Gymnasia*, geen gevaar loopen van verdrongen te worden, maar zal zich in tegendeel de behoefte doen gevoelen aan eene steeds toenemende uitbreiding van het middelbaar onderwijs over den Indischen Archipel.

Dit is hetgeen wij ons voorgenomen hadden te zeggen, aangaande de voordeelen, welke uit de oprigting van het *Gymnasium Willem III* kunnen voortvloeijen.

Thans willen wij voldoen aan een ander voornemen, mede boven te kennen gegeven, namelijk: de bestrijding van eenige der beschouwingen van de redactie van het *Bataviaasch Handelsblad* en van den *Javabode*, omtrent het *Gymnasiaal onderwijs*.

In laatstgenoemd nieuwsblad van den 15den Junij jl. nº. 48, leest men onder het hoofd *Gymnasiaal onderwijs*, o. a. het volgende.

„Dus alleen te Batavia schijnt een *Gymnasium* opge„rigt te worden. Eén *Gymnasium* voor den geheelen Ar„chipel! Acht de regering dat voldoende? Het is op verre „na voor de behoefte niet toereikende. Zij beginne met 6: „Batavia, Samarang, Soerabaya, Macassar, Amboina en Pa„dang. Hoe zal een ambtenaar op *f* 250.— b. v. die te „Macassar of Amboina of ergens anders, vèr van Batavia „verwijderd, geplaatst is, zijne kinderen hier naar 't *Gym„nasium* zenden? Dit laten zijne middelen immers op verre „na niet toe!"

Wij zeiden boven dat, met de oprigting van het *Gymnasium Willem III*, door het Gouvernement een eerste stap zou worden gedaan, ter verbetering van opvoeding en onwijs. De weg tot die verbetering is lang en er zullen dus nog vele stappen moeten gedaan worden, alvorens men het einde van dien weg, dat wil zeggen: de volmaking van onderwijs en opvoeding, eenigzins nabij kome. Die weg is bovendien bergachtig, en met diepe kloven doorsneden, in een woord vol hinderpalen. Deze in één sprong te willen overspringen, zou *halsbrekend spel zijn*. Wie zou willen beginnen met in eens 6 *Gymnasia* in Indie te doen oprigten, zonder zelfs een mogelijken uitslag van die poging te kunnen vermoeden, zou zich tot dien sprong op leven en dood bereid toonen.

Het is waar, één *Gymnasium* is niet toereikende, om al de kinderen op te nemen, welke in staat zouden zijn om deel te nemen aan het onderwijs, daar te geven; doch, even als men een terrein onderzoekt, alvorens aan te vangen daarop een of ander gewas te telen, evenzoo dient men bij de oprigting van *gymnasia* eenige zekerheid te hebben, of zij al dan niet doelmatig zullen werken; en die zekerheid is alleen proefondervindelijk te verkrijgen.

Wanneer men zich voor een oogenblik verbeeldde zich te vereenigen met zeker denkbeeld van den heer Wintgens, lid van de tweede kamer der Staten Generaal, afgevaardigde van Delft, welk denkbeeld hij uitte in zijne verdediging van de Delftsche akademie (zie de discussien van den 7den December des vorigen jaars) — wanneer, men, zeggen wij, zich voor een oogenblik met dat denkbeeld kon vereenigen, dan zou men zeggen: goed onderwijs, lager, middelbaar, of hooger, kan in Indië niet bestaan.

Dat denkbeeld is in korte woorden het volgende:

Dat 77 ten honderd van de kinderen, uit gemengde huwelijken, in Indië geboren, aan de Delftsche akademie hun doel niet bereiken, is eene kwestie van rassen: het ontbreekt hun aan natuurlijken aanleg en vatbaarheid.

Wat zijn menschen, dien het aan natuurlijken aanleg en vatbaarheid ontbreekt? Idioten. En aan zulken is het gewone onderwijs natuurlijk vergeefs besteed.

De reden waarom van 100 kinderen, die uit Europesche ouders geboren zijn, „waarvan èn vader èn moeder Europeanen zijn," nog 68 mislukken, schrijft de heer Wintgens toe aan de gebrekkige huiselijke opvoeding in Indië, die zóó gebrekkig is, dat vele ouders hunne kinderen naar Holland zenden, zonder hun eerst goed Hollandsch te hebben leeren spreken.

Nu willen wij toegeven dat de Heer Wintgens zich in het harde oordeel, door hem geveld, een weinig heel ver heeft laten medeslepen, door het vuur, waarmede de verdediging zijner goede zaak hem vervulde; doch daarin ligt nog niet het bewijs, dat de kinderen in Indië *even vatbaar* voor ontwikkeling der geestvermogen zouden zijn, als de in Nederland geboren en opgevoede. En wanneer dit het geval eens niet ware, dan zoude het aantal leerlingen, die in den waren zin des woords op dit oogenblik rijp waren, om *Gymmasiaal* onderwijs te genieten, mogelijk zeer klein wezen. In dit geval zou één *Gymnasium* werkelijk voldoende zijn, en zoude men met de oprigting van andere *gymnasia* kunnen wachten, nagaande of het partikulier onderwijs zich zoude uitbreiden en verbeteren; of de huiselijke opvoeding in Indië hare gebreken zoude ofschudden, en of de ouders de noodzakelijkheid zouden leeren ontkennen om hunne kinderen op een leeftijd, beneden 15 of 16 jaren, naar Nederland te zenden.

Gesteld dat er *gymanaia* bestonden, te Batavia, Samarang, Soerabaya, Macassar, Amboina en Padang; blijven er dan de ambtenaren en andere Europeanen op Borneo, de Oostkust van Sumatra, Menado, Timor en andere verspreide hoeken van den Archipel, niet overig, die zich zouden kunnen beklagen niet van de voordeelen van het *gymasiaal* onderwijs partij te kunnen trekken? Dan zouden zelfs 6 *gymnasia* onvoldoende en het benoodigde aantal moeijelijk te bepalen wezen.

Men beginne dus *niet* met 6, maar neme de proef met één; en lukt die proef, dan verwezenlijke men het vroeger geopperde denkbeeld, om ook Samarang en Soerabaya van zulk eene inrigting te voorzien; doch buiten Java is dit niet noodzakelijk.

Maar de redactie van den *Java Bode* vraagt: „hoe za„een ambtenaar op *f* 250.— b. v. die te Macassar of Am„boina of ergens anders, ver van Batavia verwijderd, ge„plaatst is, zijne kinderen hier naar 't *Gymnasium* zenden? „Dit laten zijne middelen immers op verre na niet toe?"

Laten zij ook niet toe hen naar Holland te zenden? hen daar jaren lang te doen onderhouden en leeren, en nog met welken uitslag? Welke reis is dan de minst kostbare? waar zal de wetenschap en de opvoeding goedkooper te verkrijgen zijn, in Indie dan wel in Nederland?

EEN MINNAAR IN DE KLEM.

Wie nimmer in de klem heeft gezeten leze deze regelen niet. Ik roep hem of haar toe:

„Niet voor u, voor u, o neen."

Alleen in de gemoederen van hen, die, al moge 't dan ook flaauw zijn, een begrip van klem hebben, kan dit verhaal weêrklank vinden.

Er zijn verschillende soorten van klemmen; er bestaan er die ons zouden kunnen beletten een voet buiten de deur te zetten: dat zijn wandelende klemmen, met rood-zwarte rokken en vuil-witte dassen en oranjelinten onder smerige vesten, en behoorlijk gezegelde en gerepertorieerde en geregistreerde exploiten in hunne borstzakken; er bestaan andere klemmen, die meer den vorm van voetangels hebben, die u binden op de plaats, waar gij zijt, of — door bedreven handen bestuurd, u brengen waar ge nooit dacht te komen — maar dat zij zoo! Ik zal alle verdere klemmen niet ophalen, maar alleen vertellen hoe *ik*, die alle klemmen meende te kennen en er mij voor meende te kunnen hoeden, duchtig in de klem heb gezeten: Spiegel u, o jengd!

Wie voor een aantal jaren het bataljon grenadiers gekend heeft, 't zij in de hofstad, 't zij in Tilburg (van Brussel gewaag ik niet, want dáár moest het op lood kaauwen), die heeft zeker ook wel hooren spreken over „den mooijen Fourier". 't Was een man (op 't stamboek heet alles *man*) van vijf voet en zeven duim, en dat hij met de toen nog in waarde gehouden *bre-enkap* een heele kerel was, behoef ik geen mensch te zeggen. Hij was in den tijd, waarvan ik nu spreek, 24 jaren oud, had donkerbruin haar, *vive* manieren en blonk van reinheid (altoos van buiten). Welnu, die mooije Fourier was — ik.

't Had me al dikwerf verbaasd, als ik voor mijn stuk spiegelglas stond, dat nog geen schatrijke of aanzienlijke dame mij had doen ontbieden, om mij hare huwelijksplannen kenbaar te maken. Intusschen, ik werd *niet* ontboden en de eenige die mijne ijdelheid streelde, was de waschvrouw van de compagnie, want die zeî, bij iedere afrekening: „Je bent toch maar de *mooije* Fourier!" Intusschen was mijn diensttijd ten einde geloopen en het stond aan mij om te zeggen: „Ik ben vrij", of weêr op nieuw in dienst te treden. Ik koos het laatste *niet*, ik werd vrij. Ik kon dan misschien van honger sterven, maar ik was dan toch *vrij*, en zou de *mooije Fourier* er niet . . . „aan iederen vinger één krijgen?"

Met een *blanken* paspoort, een hart vol hoop en een *livret* dat een ferm *tegoed* aanwees, verliet ik de dienst. Ik herinner mij duidelijk dat ik heel wat weken netjes gekleed rondwandelde, en dat mijn *tegoed* er al heel *kwaad* begon uit te zien, toen eindelijk een oude kennis mij aanraadde te rekwestreren om een post. Ik deed het en de hemel weet wie mij geholpen heeft, maar binnen veertien dagen werd ik benoemd tot commies van de 3de klasse en geplaatst te W. aan de grenzen, omdat, zoo als het heette, ik nog al goed met het *geweer* kon omgaan. Ik moest mij te W. vervoegen bij den controleur *de M.*, mijn chef.

„A ha! ben jij dat, zoo zoo," zeî hij, „je schiet goed, ferm! er zal hier nog al wat te schieten vallen."

„Waarop?" vroeg ik.

„Wel, op smokkelaars."

„Neen, mijnheer! daar schiet ik niet op, of ze moesten 't brutaal op mij doen."

„Ook goed, ook goed," zeî de controleur, „ieder vischt met zijn deeg."

Ik geloof niet dat mijn chef veel deeg had, en daarom wachtte hij op de vangst van zijn visscher. Van den mooijen Fourier groeide een vrij knappe commies, en daar mijne collega's alles misten wat goed is of wel luidt, werd ik, ofschoon maar een zedelijk éénoog, toch in dat land der blinden spoedig koning. Lach mij uit, wie er lust toe heeft, maar de mooije Fourier zag zich met welgevallen herschapen in den *knappen commies*, en al had die niet te hopen op vorstinnen, een goed gebouwde boerin, flink uit de kluiten gewassen, kijk, daar was hij ook niet afkeerig van en — zoo eene bestond er. Marijke de Wilde was eene ferme meid, eene roos aan de grenzen; eene roos, niet zoo als men ze in de steden ziet, lief en teêr, uitgekomen in een trekkas, sakkerloot neen! Marijke kon tegen een togtje. Men behoefde niet eens grenadier geweest te zijn en de mooije Fourier geheeten te hebben, om bij het zien van zóóveel schoons in lichtelaaije vlam te staan, vooral als men zoo van tijd tot tijd de werf van vader de Wilde eens opliep om een sigaar aan te steken. Dan zag men Marijke in hare

Zijn bovendien de traktementen van ambtenaren op buitenposten door den regel minder hoog — die ambtenaren zijn er ook beter in de gelegenheid om bezuinigingen te doen; en eene groote geruststelling voor de ouders moet het zijn, dat de kinderen in Indie ten minste niet geheel buiten hun bereik zijn. De mutatie is groot en het aandoen van de hoofdplaatsten van Java, bij overplaatsing, behoort niet tot de zeldzaamheden.

De redactie van den *Java Bode* zegt verder dat de regering zeer ongelukkig is geweest in hare keuze, met betrekking tot de opdragt van het toezigt, — zoo hiermede ten minste het paedagogische toezigt bedoeld wordt — aan de Hoofdkommissie van onderwijs; waarin door genoemde redactie de noodige eigenschappen ontkend worden, vereischt om een goed paedagogisch toezigt uit te oefenen.

Wij vinden het dwaas om van eene keuze te spreken daar, waar geene keuze bestaat. De regering heeft het voornemen te kennen gegeven om al aanstonds die lessen te doen aanvangen, waartoe geschikte docenten op Java aanwezig zijn. Het eenige ligchaam waaraan men dus het paedago gisch toezigt vooreerst zou kunnen opdragen, is de Hoofdkommissie van onderwijs. Wij gelooven dat de regering ten volle overtuigd is, dat de Hoofdkommissie de gemelde eigenschappen mist, en dat niemand daarvan beter overtuigd is dan de Hoofdkommissie zelve. Maar men moet zich vooreerst behelpen met hetgeen er is; het onderwijs in eens op een gewenschten voet te willen brengen, is eene hersenschim.

Wanneer wij den toon nagaan, waarop de redactie van den *Java Bode* zich over het *Gymnasiaal* onderwijs uitlaat, dan bespeuren wij daarin eene laakbare, satyrische strekking; wij zien daarin eene zekere verbittering die zich in ongegronde vitterij oplost. Wanneer men aanmerkingen maakt met een goed doel, dan maakt men dezelven op een gematigden toon, zonder zich door eenig nevengevoel te laten medeslepen. Men behoorde te weten dat aanmerkingen, op eene beschimpende wijze geuit, verbittering provoceren en, in plaats van heilzaam, nadeelig werken.

(*Wordt vervolgd.*)

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

van den *29sten Junij* en *2den Julij* 1859 N°. 52 en 53.

Bij Koninklijk besluit van den 12den April 1859 no. 81, is aan den heer jonkheer J. L. C. Pompe van Meerdervoort, officier van gezondheid der tweede klasse van de Nederlandsche marine, tijdelijk belast met de functien van gouvernements geneesheer, en ambtenaar, bestemd voor natuurkundige onderzoekingen in Japan, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van de St, Anna orde der derde klasse, hem door Zijne Majesteit den Keizer aller Russen geschonken.

Bij Koninklijk besluit van den 8sten Mei 1859, no. 55, zijn de na te noemen personen, die zich bij de bestorming en inname der bentings van den Panglima Besaar te Reteh op den 7den November 1858 hebben onderscheiden, benoemd:

Tot ridders der vierde klasse van de militaire Willems-Orde:

Van de zeemagt in Oost-Indië,

de luitenant-ter-zee van de eerste klasse A. J. van Mansvelt,
de luitenant-ter-zee van de tweede klasse K. C. Bunink, W. J. Scholten van Aschat, L. E. H Tuckermann, jhr C. H, O. van Heemskerk van Beest, jhr. G. A. Tindal,
de officier van gezondheid der derde klasse P. J. Feltkamp,
de konstabel in het vaste corps dek- en onderofficieren L. F. W. Meijer,
de bootsman in voorschreven corps J. D. Goppel.
de kwartiermeesters H. Oetses en P. Kiewit,
de matrozen der eerste klasse G. H. K. Freher, F. A, Blomquist en J. H. Metter,
de matrozen der tweede klasse J. F. C. Hanschen, H. Kemperaars, J. W. Tilleman, J. van Leeuwen, M. van Velzen, J. Boks en L. G. de Graaf,
de matrozen der derde klasse F. C. Jansen, J. van den Berg, G. A. H. van Toor, J. van Schaijk en J. Goedel,
de korporaal der mariniers H. Thijssen,
de marinier der tweede klasse H. van der Kleij.

Van de landmagt in Oost-Indie,

de eerste luitenant der infanterie M, N. Niessen, en
de fuseliers L. C. Beije en J. van de Bult.

Tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de officier van gezondheid der tweede klasse van de zeemagt in Oost-Indië J. W. Cramer van Baumgarten.

Terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit is bepaald, dat terzelfder zake, zoo in Indië als in Nederland bij afzonderlijke dag-orders eervol zullen worden vermeld:

Van de Zeemagt in Oost-Indië,

de kapitein luitenant-ter-zee J. van Maurik, stations commandant in de wateren van Riouw en Lingga,
de luitenant-ter-zee van de eerste klasse A. W. Keuchenius, commandant van de schoenerbrik Padang,
de luitenant-ter-zee van de tweede klasse jhr. A. C, van Haeften, de officier van gezondheid derde klasse H. van Stockum, de eerste bootsmansmaat C. Schlie, en
de vierde zeilmaker L. A. Jansen.

Van de Landmagt in Oost-Indië.

de fuseliers J. H. van der Voort en T. Sant;

met bijvoeging in de uittevaardigen dag-orders, dat aan de voordragt tot benoeming tot Ridders der vierde klasse van de militaire Willems-orde van de mariniers der derde klasse F. van Robenhausen en J. Boom en van den fuselier G. de Wolff geen gevolg is kunnen gegeven worden, vermits gebleken is dat zij sedert aan hunne bekomene wonden overleden zijn.

Civiel Departement.

ONSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de ambtenaar ter beschikking van den resident der Lampongsche districten, L. K. van Swieten.

GESTELD:

In het genot van wachtgeld, de ambtenaar tijdelijk belast geweest met de werkzaamheden van posthouder te Tanara (Bantam) J. F. van der Loo.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

TOEGEKEND:

De rang en titel van architect:
aan den opzigter der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken J. P. Trosée; met bepaling dat hem opgedragen blijft de waarneming der functiën van eerst aanwezenden ingenieur in de residentie Menado, en
aan den opzigter der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken E. V. J. Waersegers; met bepaling dat hem opgedragen blijft de waarneming der functiën van eerst aanwezenden ingenieur in de residentie Amboina.

BEPAALD:

Dat bij afwezigheid, ontstentenis of eenige andere wettige verhindering van den ambtenaar, belast met de uitoefening van het notarisambt te Patjitan, die werkzaamheden zullen kunnen worden verrigt door den commies op het adsistent-residentie-kantoor aldaar J. A. Hofstede.

Militair Departement.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

BENOEMD:

Tot kapitein:
Bij het 5de bataillon (Celebes), de eerste luitenant-adjudant J. Schnijder van het 3de bataillon.
Bij het 6de bataillon, de eerste luitenant J. Hubeek, van de garnizoens-compagnie van Timor en onderhoorigheden.
Bij het 7de bataillon, de eerste luitenant H. A. A. Niclou, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.
Bij het 14de bataillon, de eerste luitenant F. J. Reekers, van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant-adjudant J. de Bode, van het 16de bataillon.

Tot eerste luitenants:
Bij het 2de bataillon, de tweede luitenants A. L. van Ham en H. van Duren, respectievelijk van het bataillon en van het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden.
Bij het 3de bataillon, de tweede luitenants C. J. van Schouwenburg en B. J. C. van Eersel, respectievelijk van het bataillon en van het 2de bataillon.
Bij het 9de bataillon, de tweede luitenant W. J. G. van Dam van Isselt, van het bataillon.
Bij het 14de bataillon, de tweede luitenant G. D. Hoek, van het bataillon.
Bij het 16de bataillon, de tweede luitenants F. F. Onderstijn, J. P. van Lier en C. J. G. de Bruijn, de beide eersten van het garnizoens-bataillon van Palembang en laatstgenoemde van het 2de bataillon.
Bij het 17de bataillon, de tweede luitenants E. N. Jeltes, P. E. F. A. von Mauntz en G. H. Q. jonkh. van Kinschot. allen van het garnizoens-bataillon van Palembang.
Bij het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java (Samarang), de tweede luitenant E. l'Honoré, van het bataillon,
Bij het garnizoens-bataillon van Banka, de tweede luitenants H. C. V. A. Demmenie J. H. Rausch, beiden van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de tweede luitenants W. Pordon en A. J. de Willigen, beiden van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de tweede luitenant C. J. T. Reumpol, van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden, de tweede luitenants J. P, C. van Eijsden en H. F. C. W. von Ende, beiden van het bataillon

Tot tweede luitenants:
Bij het 9de bataillon, de adjudant onderofficier W. G. L. H. Vetter en de fourier P. F. Laging Tobias, respectievelijk van het 7de en 13de bataillon.
Bij het 5de bataillon (Celebes), de sergeant majoor J. H. A. van Herk, van het tweede bataillon.
Bij het 6de bataillon, de sergeant majoor J. H. Hojel en de sergeant E. Perné, beiden van het 13de bataillon.
Bij het 11de bataillon, de sergeant majoor L. F. Nix, van het 12de bataillon.
Bij het 13de bataillon, de sergeant majoor M. W. Croes, van het 4de bataillon.
Bij het 16de bataillon, de adjudant onderofficier J. F. H. Kleine, van het 17de bataillon.
Bij het 17de bataillon, de adjudant onderofficier J. A. van der Putten, van het bataillon en de sergeant F. D. Cochius, van het 15de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Palembang de sergeant majoor L. A. Drigny en de sergeanten W. F. Wichelhausen en A. de Villeneuve, de beide eersten van het 12de bataillon en laatstgenoemde van het garnizoens bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.
Bij het garnizoens-bataillon van Banka, de sergeant majoor G. B. Korff, en de sergeant T. A. Welters, respectievelijk van het 8ste en 7de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden de sergeant-majoor J. de Nijs, van het 7de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden, de sergeant H. G. J. von Briessen, van het 13de bataillon.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 25 en 29 Junij 1859 no. 51 en 52, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Weeskamer te Patti, van wijlen den heer Jan Eibrecht Temminck.

Door de geassumeerde generale gemagtigden van de weduwe van wijlen den heer Jan Constantijn Teengs.

Door den benificairen Erfgenaam te Samarang, van wijlen C. B. Lammerding.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand	Julij	op den	20sten.	
„ „ „	Augustus	„ „	8den	en 18den.
„ „ „	September	„ „	2den	„ 18den.
„ „ „	October	„ „	3den	„ 18den.
„ „ „	November	„ „	2den	„ 18den.
„ „ „	December	„ „	3den	„ 19den.

des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 8sten Julij 1859.

Bij den heer Deeleman in de stad.

Op Maandag den 11*den Julij* 1859.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen Tan Tongliep in de Chin. kamp.

volle *gedaante*, en men lette er niet op dat moeike Këa, een ware Cerberus, veel erger dan *Stabij* de werfhond, zuur keek, want Marijke lachte maar, en die haar zag lagchen had alle moeikes en Cerberussen getrotseerd, al ware hij ook nooit grenadier, nooit mooije Fourier geweest, — en ik dan?

Martijn de Wilde was een gegoede boer; sinds jaren weduwnaar, was Marijke zijn eenig ooilam. Moeike Këa hield trouw de wacht over haar en waratjen! zij kon aan de rammen het hoofd bieden. Evenwel, ik had al spoedig een plan van belegering beraamd, en daar ik, volgens de jongste krijgsmethode, veel van ondermijnen hield, nam ik dien zekeren weg te baat. Eene bestorming zou trouwens weinig hebben gebaat, want Martijn de Wilde en Moeike waren niet te verachten buitenwerken, te minder, wanneer men de gezindheid van de belegerden nog niet kende. Tot mijne groote vreugde hoorde ik, dat Marijke *geleerd* was, dat is, dat zij lezen en schrijven kon, en van dien tijd af begon ik mijne operatiën. Just, de knecht van de Wilde, was al op menig bakje foezel onthaald, en ik had al menigmaal mijne oogen gesloten, als hij met een zak op den rug na zonsondergang van den molen kwam (wij leefden nog in den tijd van het gemaal), eer ik hem in den arm durfde nemen, en toen ik er toe besloot en hem verzocht om voor mij een briefje aan zijne jonge meesteres te geven, pinkte hij met zijn linkeroog, alsof hij zeggen wilde: „Ik begrijp alles", en hij borg mijn rozekleurig biljet in zijn koperen tabaksdoos, om daar een half uitgediende pruim gezelschap te houden: dit griefde mij wel een beetje, maar ik zweeg. Twee dagen gingen voorbij, die mij twee jaren schenen; o, hadden de sluikers mijn toestand gekend, ze hadden zooveel omslag niet behoeven te maken, want even als lammeren langs een zieken wolf, hadden zij gepakt en gezakt, mij voorbij kunnen gaan; ik geloof ook, dat er wel zoo iets gebeurd is, want nu hoor ik nog wel eens van Bart, den belhamel van den troep, „dat er geen beter kerel is dan een verliefde commies." Op den derden dag ontving ik door tusschenkomst van Just, een brief; het was een stuk papier van 15 vierkante Ned. duimen, zoo dat Just thans niet zijn koperen tabaksdoos maar den bol van zijn hoed tot bergplaats had moeten gebruiken. Indien de liefde mijn bril niet geslepen had, ik zou de hiëroglyphen, die op dat blad gegrift stonden, nooit hebben kunnen ontcijferen; ik kreeg dan ook geen bijzonder hoogen dunk van de *geleerdheid* mijner schoone. Na spellen en gissen kwam ik echter tot de zekerheid, dat ik op dien avond ten tien uur achter den boomgaard aan het kleine deurtje moest komen; dat zij, Marijke, daar wezen zou, en dat wij de zaak daar wel konden bepraten. Dat ik Just een blinkenden gulden gaf, is natuurlijk, dat hij met zijn linker oog weêr pinkte, is niet onnatuurlijk; maar het natuurlijkst van allen is, dat ik naar den ondergang der zon en naar het aanbreken van het tiende uur hijgde.

(*Wordt vervolgd*).

VENDUTIEN.

Op Vrijdag den 8sten Julij.

Voor de toko van A. H. Deeleman, van DIVERSE COMMISSIEGOEDEREN. (813)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 12den dezer.

Zullen na afloop der vendutie in den TUIN van mevrouw de wed. Buze te *Simpang* te *Mergo-IJosso* worden verkocht:

VIER PERCEELEN ledig liggende GROND, respectivelijk groot 628,— 556,— 208 en 254 vierkante Rhijnlandsche roeden, gelegen te *Mergo-IJosso*, aan den weg van *Embong Malang* te Soerabaija, behoorende aan Said Ali bin Pangerang Hassan Alhabassy, te zamen uitmakende het perceel begrensd door het gebouw van de *Club*, den weg van *Embong Malang* en het huis van den Heer A. C. Gunsch. (840)

Op Dingsdag den 12den dezer.

Zullen te *Simpang* in den TUIN van wijlen mevrouw de weduwe Buze, publiek worden verkocht: TWEE PRAAUWEN TJOMPRENGS en eene partij HOUTWERKEN. (841)

VENDUTIE.

Door de Boedelkamer zal, op *Vrijdag den 15den Julij eerstkomende*, vendutie worden gehouden, eerst in het woonhuis van den gefailleerden Arabier Said Achmat bin Djaffar Assegaf, in de kampoong *Baroe*, en daarna in een van diens pakhuizen, mede gelegen in genoemde kampoong, aan de overzijde van 's lands werf, van diverse goederen, bestaande in MEUBELS, HUISRAAD, WAGENS, BENDIJ, KAIJER en EUROPESCHE TOUWEN, en zoo voorts, benevens het ter reede alhier liggende barkschip **BANKA**, groot omtrent 267½ gemeten lasten, met deszelfs inventaris, als behoorende tot den boedel van genoemden gefailleerde, zullende de opveiling van het schip precies ten tien ure plaats vinden.

Soerabaya, *De Secretaris der Boedelkamer,*

23 *Junij* 1859. (790) **J. F. DEIBERT.**

Op de VENDUTIE van *den 15den dezer* in de kampong *Baroe*, zullen door de Boedelkamer als curatrice in den faillieten boedel van Said Achmat bin Djaffar Assegaf, nog verkocht worden: EEN IJZEREN ANKER, wegende ongeveer 31 centenaars, 2 stuks afgekeurde MASTEN en drie stuks SPIEREN, liggende op het erf van het scheepsbouw-etablissement van Lloyd & Co, alwaar dezelve te bezigtigen zijn en waaromtrent informatien kunnen worden verkregen bij den Heer Dudman.

Soerabaya, *De Secretaris bij gemelde kamer,*

2 *Julij* 1859. (832) J. F. DEIBERT.

Op den 15den Julij e. k. onmiddelijk na afloop van den verkoop van het barkschip **BANKA** en aldaar ter plaatse zal het onverdeelde met hypotheek bezwaarde 3/4 aandeel in het Nederlandsch Indische barkschip **NAIM BALGIJER** en deszelfs inventaris, toebehoorende aan den gefailleerden Arabier Said Achmat bin Djaffar Assegaf, worden verkocht.

Namens den hypotheekhouder,

(816) KOOIMAN.

Bij wien nadere informatien te bekomen.

VERKOOP VAN EEN HUIS EN ERVE.

Op Dingsdag den 19den Julij 1859.

Des voor middags ten 9 uur zal ten kantore van Mr. W. s' Jacob, advokaat, aan de groote rivier te *Soerabaya*, ten overstaan van het vendukantoor aldaar, aan den meestbiedenden worden verkocht: **EEN TUIN, HUIS** en **ERVE**, alhier gelegen in de kampong *Temengoengan*, thans bewoond door Mr. W. s' Jacob, en toebehoorende aan de erfgenamen van de weduwe Meijer, geboren Bell.

Hetzelve zal kunnen worden bezigtigd daags te voren van 8—12 uur des voormiddags. (759)

VENDUTIE TE PASSAROEANG.

Op Vrijdag den 15den Julij e. k.

Van de aldaar gelegen vastigheden, te weten: **Een** uitmuntend **Woonhuis**, gelegen in de *Heeren Straat*, voorzien van 6 groote kamers, ruime voor-, binnen- en achter-gaanderijen, waarvan de twee eerste met marmer bevloerd, ruime **Bijgebouwen, Koetshuis en Stalling.**

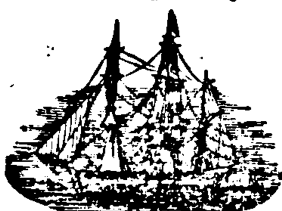
Een daaraan belendend groot **Toko Huis** met *Kantoor* en ruime *bergplaatsen*, een en ander geoccupeerd wordende door de ondergeteekenden, verder: **Vier** hechte met cement gemetselde **Pakhuizen**, gelegen aan de *groote Rivier*, volgens beschrijving in het *Bataviasch Handelsblad* van den 27 en 30 *April* en *Oostpost* van den 25 en 28 *April*.

W. L. VERSTEEG & Co.

in liquidatie.

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 26sten Julij 1857.

Zullen te *Grissee* publiek worden verkocht:

¼ Aandeel in het gekoperd schip **VOLKUS SO-OOT** groot 451 lasten, en

¼ aandeel in het gekoperd brikschip **SO-OOTDIN** groot 114 lasten;

Beide met tuig en inventaris, zoo als ze thans op de reede van *Grissee* zijn liggende, behoorende tot den faillieten boedel van den arabier Said Achmat Bin Djaffar Segaf.

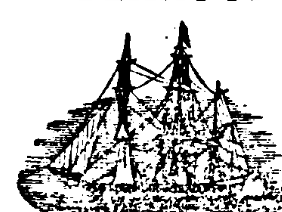
Grissee, *De Agenten der Soerabayasche*

den 30sten Junij 1859. *boedelkamer van Grissee.*

D. W. VAN HUTTEN.

(824) W. TAWARIS.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op eenen nader te bepalen dag zal in den loop van de maand *Julij a. s.* voor den pakhuizen van de ondergeteekenden aan den *Kalimaas* door D. D. van Boeckholtz voor rekening van belanghebbenden worden verkocht: de *Romp* van het Nederlandsche schip **LOUISE JACOBA JOHANNA**, groot 562 Tonnen, gevoerd geweest door kapitein Baumgarten, zoo als dezelve in de rivier *Kalimaas* voor de scheepstimmerwerf van de Heeren Curtis & Dormaer is liggende, zullende de MASTEN, ZEILEN, STAAND en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, RONDHOUTEN, ENZ: afzonderlijk worden verkocht.

Nadere informatien te bekomen bij

De Agenten.

(822) **FRASER EATON & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK DER STOOMBOOT

OENARANG

TUSSCHEN

Batavia, Samarang en Soerabaya

is voor de maand Julij bepaald als volgt.

Van Batavia	naar Samarang	op 5	dezer 8	uren	's morg.
„ Samarang	„ Soerabaya	„ 7	„ 6	„	s'avonds
„ Soerabaya	„ Samarang	„ 12	„ 8	„	s'morg.
„ Samarang	„ Batavia	„ 14	„ „	„	„
„ Batavia	„ Samarang	„ 20	„ „	„	„
„ Samarang	„ Soerabaya	„ 22	„ 6	„	s'avonds
„ Soerabaya	„ Samarang	„ 27	„ 8	„	s'morg.
„ Samarang	„ Batavia	„ 30	„ 8	„	„

(780)

HET STOOMSCHIP MENADO,

Kapt. Couteron.

Vertrekt *den 15den a. s.* naar Macassar, Timor en de moluccos.

Adres bij

(858) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP PADANG,

Kapitein Guyot.

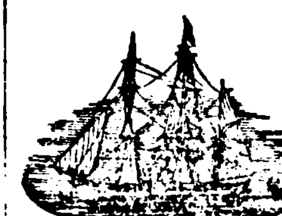
Zal instede *den 12den*, op *den 10den a. s.* naar Batavia via Samarang vertrekken.

Adres bij

(859) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

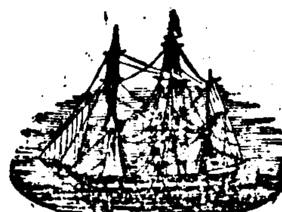
Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederlandsche bark-schip **FERDINANDINA EMMA,** Kapitein A. R. Tange, om in het laatst van deze maand direct van hier te vertrekken naar Amsterdam. De geheele kajuit en de kapiteinskamer, zijn nog vrij en is het schip bijzonder goed ingerigt voor Passagiers. Een geëxamineerd Doctor is aan boord.

Voor nadere informatie adres bij

Soerabaya, *De Agenten,*

4 *Julij* 1859, (830) P. KERVEL & CO.

TER BEVRACHTING.

Wordt aangeboden het Nederlandsch brikschip.

JAQUELINE & ELIZE,

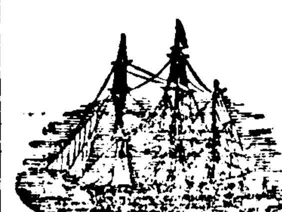
Gezagvoerder B. Sikkens.

Dit schip 152 gemeten lasten groot zijnde, is geschikt tot alle reizen.

Adres bij *De Agenten,*

(823) SCHIMMELPENNINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend klipper Campagne schip

TERNATE,

Kapt. T. Cars, om tegen het einde dezer maand te vertrekken.

Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers en beveelt zich voor familien en enkele personen aan.

Adres bij *De Agenten,*

(821) **E. TEN BRINCK & CO.**

WORDT TE KOOP GEVRAAGD!

EEN COMPLEETE SUIKERMOLEN.

De machine liefst van hooge drukking en horizontaal, van 12 tot 14 paardenkrachten te leveren te Soerabaya.

Opgaven van prijs, tijd van levering en beschrijving zoo van ketel en machine als van de cylinders zoo poedig mogelijk onder Lett. K. in te zenden, aan het bureau van den *Oostpost.* (855)

Blijkens akte op *den 7den Julij* ll. voor den ondergeteekenden notaris te Soerabaya, verleden, is de vennootschap onder de firma Martens & Co, te rekenen van *den 1sten Julij* ll. ontbonden, zullende de zaken worden geliquideerd door den vennoot Dirk Mauritz Martens.

De tijdelijk waarn. Notaris.

(851) **T. A. KLINKHAMER.**

Met referte tot bovenstaande advertentie heb ik de eer mede te deelen, ik de TOKO en COMMISSIEHANDEL gedreven onder de firma Martens & Co voor mijne rekening en onder mijne naamteekening zal voortzetten, mij vleijende met hetzelfde vertrouwen en dezelfde begunstiging te worden vereerd.

(853) **D. MAURITZ MARTENS.**

Debiteuren aan de firma Martens & Co te *Probolingo* sedert 1 Januarij ll. in liquidatie worden verzocht hun debet binnen 14 dagen aan den heer A. Zimmerman aldaar te voldoen, ten einde zich voor geregtelijke vervolging te vrijwaren. (854)

Blijkens akte op *den 6den Julij* ll. voor den ondergeteekenden waarnemenden notaris verleden, is de vennootschap onder de firma E. Fuhri & Co, te rekenen van *den 1sten Julij* ll. onbonden, zullende de zaken dier firma worden geliquideerd door den vennoot J. Crince Le Roy.

De tijdelijk waarn. Notaris,

(847) **T. A. KLINKHAMER.**

Met referte tot bovenstaande advertentie hebben wij de eer mede te deelen dat wij de zaken der firma E. Fuhri & Co, bestaande in:

Boek- Courant- en Handelsdrukkerij

en

Boek- en Papierhandel.

voor eigene rekening zullen voortzetten.

Wij vleijen ons dat het vertrouwen hetwelk de vorige firma genoot, ook aan ons zal mogen ten deel vallen, terwijl wij in staat gesteld zijn door een geheel nieuw, pas uit Europa ontvangen materieel voor de drukkerij, (waarbij eene ruime sortering fraaije letter en keurige figuren en vignetten) ons door de uitvoering van net drukwerk gunstig te onderscheiden.

Soerabaya, **LE ROY & CO.**

1 *Julij* 1859. (846)

Op billijke voorwaarden wordt ten *spoedigste* verlangd.

EENE DAME

die de geschiktheid heeft, onderrigt te geven in de vakken van het *Lager onderwijs*, de *Fransche taal* en *vrouwelijke* handwerken.

Adres de uitgevers dezes, onder de lett. V. G.

(848)

Ten kantore van den ondergeteekende, zal van af den 15den dezer maand, van wege den Heer H. Cramer, als Executeur in den boedel van wijlen Vrouwe A. Loth, geboren Cramer, worden gevaceerd, tot de uitbetaling aan de schuldeischers van wijlen Mr. D. B. Bol, van hetgeen uit dien boedel ter hunner beschikking is. De betrekkelijke bescheiden liggen inmiddels voor belanghebbenden ter inzage.

(833) BUSKEN HUET,

Notaris.

SOERABAYA, den 7den Julij 1859.

TELEGRAM.

De stoomboot *Makassar* medebrengende de mailtijdingen loopende tot 22 Mei is gister avond te Batavia aangekomen.

Keizer Napoleon is te Genua aangekomen en aldaar met zeer veel geestdrift ontvangen.

Het Oostenrijksche leger heeft bij Montebello, de voorposten der geällieerde legers aangevallen, doch is terug geslagen; bij dat gevecht zijn aan beide zijden velen gesneuveld en gewond, en zijn 800 Oostenrijkers krijgsgevangen gemaakt, waaronder een kolonel.

Engeland heeft zich onzijdig verklaard. In Duitschland bestaat eene hevige agitatie tegen keizer Napoleon.

De dood van den Koning van Napels wordt thans bevestigd en is tot troonsopvolger Frans II benoemd.

In Nederland is de verhooging op het budget van oorlog afgestemd, en het wetsontwerp tot in diensthouding der miliciens verworpen. De admiraal J. F. D. Bouricius is op zijne reis naar Nederland overleden. De fondsen staan iets gunstiger. Er zijn geene groote faillissementen bekend geworden.

De handel is geheel geparalyseerd.
KOFFIJ nominaal.
THEE lager.
SUIKER. De veiling der maatschappij is coulant doch 5 gulden lager afgeloopen.
RIJST blijft willig.
INDIGO stil.
HUIDEN en ARAK gewild.

In den morgen van den 5den dezer omstreeks ten 6¼ ure zijn te Modjokerto vrij hevige schokken van aarbeving gevoeld geworden.

De rigting dezer aardgolving werd waargenomen plaats te hebben van het zuiden naar het noorden.

Ook hier ter plaatse zijn door sommige personen omstreeks 6½ ure bewegingen van den grond, hoewel zeer zwak bespeurd geworden, wij meenen te mogen veronderstellen dat aan beide verschijnselen een en dezelfde oorzaak ten grondslag strekt.

Batavia. Gedurende de laatste 14 dagen zijn herhaaldelijk cholera gevallen voorgekomen, en de meeste lijders na kortstondige ziekte overleden. o. a. gisteren avond op Pasar Baroe een jeugdige inl. bediende na eene ziekte van twee uren.

Men beweert algemeen, dat oogenblikkelijke hulp veeltijds aan de ziekte een gunstigen loop doet nemen.

Wij zouden daarom wenschen, dat de plaatselijke geneeskundige dienst door middel der dagbladen eenige korte voorschriften gaf, van welke hulpmiddelen men zich behoort te voorzien, en hoedanig die tot de komst van den dokter moeten aangewend worden.

Elkeen, die belang stelt in zijne bedienden, zal deze voorschriften met genoegen opvolgen, en ook in het belang der Europesche ingezetenen is het wenschelijk, dat met het oog op het jaargetijde, vruchten, waarvan juist de tijd der rijpheid is gekomen e. z. v. van tijd tot tijd diergelijke voorschriften worden gegeven.

Men wenscht, door middel van ons blad, de *bevoegde magten* opmerkzaam te maken op de schadelijk weinige zorg, welke wordt besteed, aan de *opsluiting* van gestrafte misdadigers te Batavia, zoowel in de stadsboeijen, als op plaatsen, waar ze quasi Gouvernements-diensten moeten verrigten, en waar ze, — dit is, meent men in geheel Ned. Ind. zoo — geenszins worden behandeld, als *gestrafte misdadigers*, die *werken moeten* voor den kost zonder loon, maar veeleer als volk, dat uit verveling zich eenige bezigheid maakt tot tijdverdrijf. Dusdanige philantropie komt den schrijver zeer afkeuringswaardig voor, dewijl het, behalve de geldelijke schade, veeleer tot misdaden aanmoedigt, dan er van af doet schrikken.

Men wenscht, dat wij een of eenige hoofdartikelen toewijden aan — „de gevangenissen, gevangenen, bannelingen en kettinggangers te Batavia en het gevangenisstelsel in Ned. Indie; men meent daarbij de zekerheid te hebben, dat men met eenige, weinige moeiten belangrijke gegevens zal kunnen verzamelen"!

Wij gelooven, dat de geachte schr. zich vergist, en dat het in tegendeel zeer moeijelijk, zoo niet onmogelijk, is, juiste en voldoende données te verkrijgen tot grondige behandeling van een zoo belangrijk onderwerp.

Wij zullen in ons volgend nummer op dat onderwerp terugkomen. (*B. H.*)

NEDERLAND.

Blijkens eene mededeeling van den Nederlandschen consulgeneraal te Lissabon vanden 4den dezer, is op den 1sten dezer maand aan de kamer van afgevaardigden in Portugal door den minister van finantiën aldaar aangeboden een ontwerp van wet nopens de inwisseling der grove diamanten van de Portugesche Kroon tegen binnenlandsche schuldbrieven, tot een bedrag van 1000 millioen reis (nagenoeg *f* 2,656,250).

De aandacht wordt op deze mededeeling gevestigd, opdat de Nederlandsche belanghebbenden de noodige voorzorgen zouden kunnen nemen tegen verliezen, die noodwendig zullen geleden worden, wanneer gemelde inwisseling tot stand komt en zulk eene hoeveelheid grove diamanten plotseling in omloop wordt gebragt.

— Men zal zich herinneren het belangrijk proces der 22 Malleijers, gevoerd voor het provinciaal geregtshof in Zuid-Holl. en voor dat in Gelderland. Slechts vier hunner werden van hunne misdaad overtuigd en voor eerstgemeld hof veroordeeld tot zeer ligte straffen. Van dat arrest kwamen zij in cassatie, doch met geen ander gevolg, dan dat zij bij het hof in Gelderland tot het dubbele der bevorens opgelegde straf werden verwezen. Dat arrest heeft kracht van gewijsde bekomen en te dier zake zijn deze personen naar de strafgevangenis te Leeuwarden gebragt, om aldaar hunne straf te ondergaan. Thans verneemt men, dan het hun daar niet alleen zeer goed gaat, dat zij zich zeer ondergeschikt betoonen en gaarne aanhooren de lessen hun daar gegeven, maar ook dat het onderwijs, door hen daar genoten, zich reeds zooverre heeft uitgestrekt, dat een hunner, met name de vierde beschuldigde in het proces, Kasidin, oud 30 jaren, geboren te Rembang, zal worden gedoopt en tot de Protestantsche geloofsbelijdenis zal toetreden. Voorwaar een deugdelijk bewijs wat er door goede leiding nog te beschaven valt.

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van Donderdag den 7den Julij* 1859, *N°.* 54.

— Men schrijft aan de *Rotterdamsche Courant* uit Alexandrie, 4 April jl.:

„ Gelijk ik u berigtte, in mijne letteren van 20 Maart jl., had de heer de Lesseps, met zijn gevolg, den 19den dier maand Caïro verlaten.

„ Heden deel ik u, die reis betreffende, de volgende bijzonderheden mede, voor welker geloofwaardigheid niet de minste twijfel bestaat:

„ De karavaan, bestaande uit de heeren de Lesseps, Mougel-Bey, Hardou, enz. volgde in het gedeelte der woestijn, genaamd Ouadé, de lijn, afgebakend voor het zoetwaterkanaal tot aan het meer Timsah en vertrok van daar zuidwaarts tot Suëz, waar zij gisteren morgen ten 8 ure is aangekomen, van af Timsah tot Suëz de lijn volgende, afgebakend voor heft zee-kanaal. De karavaan heeft dien weg afgelegd bij kleine dagreizen. De hoofd-ingenieur Mougel-Bey en de hem vergezellende deskundigen, hebben de volgende belangrijke ontdekkingen gedaan, zoo zeer ten voordeele van de Suëzmaatschappij: 1° op eene diepte van 3, 4 of 5 Nederl. el, hebben zij over de geheele kanaal-lijn drinkbaar water gevonden: 2°. aanzienlijke lagen zuivere kalksteen en uitmuntende steengroeven; 3°. door eene kleine wijziging in de geprojecteerde lijn, zullen 8 à 10 millioen kubiek el aarde minder behoeven uitgegraven te worden (terrassement); 4° 1,000,000 bunders land, door den onderkoning aan de maatschappij afgestaan, zullen besproeid en daardoor bebouwd kunnen worden; 5°. brandbare stoffen zijn overal in overvloed aanwezig.

„ Den 7den wordt de heer de Lesseps te Caïro terug verwacht en zal met zijne karavaan de Nijl-tak van Damiette afvaren, om zich te vereenigen met den heer la Rousse (ingénieur hydographe de la marine impériale), belast met peilingen te doen in het meer Menzaleh.

— De heer en Mr. R. W. J. C. Bake te Amsterdam duidt het (in de *Nederlandsch Indië*) den Minister van Koloniën ten kwade, dat deze, sprekende van den heer van Hoevell, telkens zegt: „den *geachten* afgevaardigde uit Almelo." De heer Bake heeft zeker weinig gelegenheid, om met personen van het Parlement om te gaan; anders zou hij weten, dat „geachte afgevaardigde" en „lastige vent„ meestal in het Parlement als synonima gebruikt worden.

— Dezer dagen schijnt een jong meisje, Maartje Turner genaamd, het huis haars vaders te Maassluis te hebben verlaten, en is, na onder Vrijenban rondgedoold te hebben, te Delft bij de wed. Kortjansen voorloopig besteed geworden. De vader echter eischt zijn kind terug, en toen hij het kwam halen, ontstelde het kind zoodanig dat men het niet wilde medegeven. Terugkomende, om door de openbare magt het kind te eischen, was het verdwenen, zoodat hij onverrigter zake moest terugkeeren. Na verloop van 30 uren vond men het kind in een bakoven verscholen, waar het al dien tijd, zonder spijs of drank had doorgebragt. Na reeds eenmaal wegens mishandeling onder heelkundige behandeling te zijn geweest, verklaarde het kind liever te willen sterven, dan tot haren vader terug te keeren. Men verneemt dat van een en ander kennis gegeven is aan den officier van justitie te Rotterdam en dat er een geregtelijk onderzoek in deze zaak zal plaats hebben. Het kind wordt voorloopig bij de wed. K. verzorgd.

— Onlangs hebben wij melding gemaakt van het kamp bij Milligen, thans kunnen wij nader berigten, dat de werkzaamheden van het uitbakenen dier legerplaats bestemd voor 12 batallons infanterie, 2 regementen kavallerie en 2 batterijen artilerie met den meeste spoed zijn voortgezet en afgeloopen. Dit jaar zullen 5 tirailleurs-compagnien kamperen, op de plaats bestemd voor het 12e. bataillon en de overige met de schietschool op die voor het 11e. bataillon, dus aan deze linker vleugel van het infanteriekamp. Men heeft reeds een begin gemaakt met achter die bataillons een put te boren, terwijl zeer spoedig in de nabijheid nog 2 andere putten zullen worden gemaakt door den aannemer de Bruin; ook is het bouwen van een ambulance, kantine en stal reeds aanbesteed. Het kamp is gelegen aan de noordzijde van den straatweg van Amersfoort naar Apeldoorn en wel in de nabijheid van het dorp Garderen en de buurtschap Meerveld, tusschen de beide huizen oud- en nieuw Milligen op eene zeer uitgestrekte heide, die uitmuntend geschikt is tot het legeren en oefenen van de troepen der verschillende wapenen. Weldra verwacht men de benoodigde manschappen der infanterie en mineurs om de voorloopige werkzaamheden te voltooijen. Het toezigt daarover is nu opgedragen aan den kapitein Prinse der genie, onder directie van den luit-kol. von Motz van den generalen staf.

— Sommige buitenlandsche bladen hebben verhaald en binnenlandsche bladen hebben overgenomen, dat de graaf van Chambord en de hertogin van Parma zich naar Holland, bepaaldelijk naar 's Gravenhage, zouden begeven. Van eene goed onderrigte zijde wordt ons medegedeeld, dat dit berigt ongegrond is en dat van eene komst der beide vorstelijke personen naar Nederland geen sprake is.

Rotterdam, 29 *April*. Ter voldoening aan artikel 15 der statuten had heden de algemeene jaarlijksche vergadering plaats der leden van de Rotterdamsche Diergaarde. Uit het jaarlijksch verslag bleek, dat de verzameling van dieren met talrijke en kostbare geschenken was vermeerderd. De diergaarde ontving ten geschenke 73 viervoetige, 26 vierhandige, 22 kruipende dieren en 170 vogels. Aangekocht werden 10 viervoetige, 8 vierhandige, 4 kruipende dieren en 247 vogels, terwijl verkocht zijn 13 viervoetige, 14 vierhandige dieren en 67 vogels. Door den dood werden verloren 42 viervoetige, 8 vierhandige, 19 kruipende dieren en 41 vogels. Op 31 Dec. jl. eindelijk was de diergaarde in het bezit van 89 viervoetige, 26 vierhandige, 21 kruipende dieren en 543 vogels, zijnde 681 ex., die ongeveer eene waarde van 18 à 20 mille vertegenwoordigden. Het getal leden bedroeg op 1 Jan. 1858 1001 (met 625 aandeelhouders) en op 1 Jan. 1859 1220 (met 607 aandeelhouders) en bovendien ruim 200 buitenleden, 23 donatrices (waarvan 12 aandeelhoudsters), 37 eereleden en 50 leden van verdiensten. De diergaarde werd in 1859 door 25,550 personen bezocht tegen betaling van entrée, als 8374 vóór, en 17,176 na de bij het reglement bepaalde verhooging van entrée van 25 op 50 cents. Er werden bovendien nog 20 maandkaarten uitgereikt a *ƒ* 3. De juiste bestemming echter van de gestorte 3 ton kan nog niet worden opgegeven. De exploitatie-rekening sluit met een nadeelig saldo van *ƒ* 2400. Als oorzaak daarvan worden de hooge kosten van aanleg en administratie, onafscheidelijk aan de daarstelling verbonden, opgegeven. Het bestuur houdt zich echter overtuigd, dat dit tekort en dat van het vorig jaar ad *ƒ* 1759, door de inkomsten van het loopende jaar zullen worden gedekt, daar nu reeds op het budget van 1859 ruim *ƒ* 8000 meer is ontvangen dan geraamd was. Nogtans gedoogde de exploitatie-rekening van het vorig jaar geene uitloting van aandeelen, noch betaling van dividenden.

FRANKRIJK.

Parijs, 5 Mei. (*Particuliere Correspondentie.*) Ik verneem, dat Pierre Bonaparte, neef van den Keizer, een commando in Italie verzocht heeft. Pierre Bonaparto heeft militaire bekwaamheden en speciale kundigheden, die buiten den naam welke hij draagt en de staatkundige beginselen, die hij is toegedaan, zijn verzoek en zijn ijver voor de Italiaansche zaak genoegzaam regtvaardigen. De Keizer wilde hem een corps, zamengesteld uit Turkos, Afrikaansche jagers en soldaten van het vreemden-legioen, toevertrouwen. Pierre Bonaparte moet hiertegen echter bedenkingen geopperd hebben, en ik twijfel er aan of iets van de zaak zal komen, tenzij de neef des Keizers terugkome tot zijn eerst denkbeeld, om namelijk een legioen Corsicanen op te rigten.

Gisteren was men het eens omtrent de wijziging van het ministerie; heden is om redenen die mij onbekend zijn, alles weder onzeker. Men spreekt er intusschen nog altijd over, dat de heeren Laiti minister van binnenl. zaken en Delangle minister van justitie zouden worden, terwijl de heer Roger vicepresident zou worden van den Senaat, welke post nog open is sedert den dood van den heer Mesnard. Verder zou de heer Walewski, minister van staat worden, in de plaats van den heer Fould, die de portefeuille van financiën zou bekomen, of gelijk anderen zeggen met den Keizer naar Italië zou vertrekken. Men spreekt ook van de vervanging van den maarschalk Vailant. Deze aangelegenheden en onderhandelingen met het Engelsche kabinet zouden den Keizer nog te Parijs terughouden.

Er is hier een gelegenheidslied verschenen van den heer Auguste Barbier, onder den titel *la Piémontaise*. Het eindigt aldus:

Italië, o soeur malheureuse
Ton cri n'est pas en vain jeté;
La France n'est pas oublieuse.
De sa nourrice de beauté.
Pour tous les trésors de science,
Que tu versas sur notre enfance,
Nous te rendrons la liberté.

— De 38ste verjaardag van het overlijden van Keizer Napoleon I is met groote plegtigheid alhier gevierd. Ten 10 ure bevond zich een groot aantal oud-gedienden der keizerlijke legers in groot uniform op het binnenplein van het hotel, bewoond door den maarschalk Magnan, opperbevelhebber van het leger van Parijs. Van daar hebben zij zich en corps met muziek aan het hoofd begeven naar het hotel der invaliden, alwaar een buitengewone menigte was zamengevloeid. De kapel bood in verre na niet de noodige ruimte aan, om allen te bevatten dergenen, die waren toegelaten, om de plegtige godsdienstoefening bij te wonen. Groot was het aantal leden van den senaat, afgevaardigden, staatsraden, leden der hoven en regtbanken, officieren van hoogen rang, zoo van de nationale garde als van het leger. Na den afloop der mis heeft de stoet het graf van Napoleon bezocht.

— De minister voor Algerië en koloniën, de heer Chasseloup Laubat is 1 Mei te Algiers aangekomen en 2 Mei naar Blidah vertrokken, om de werken in oogenschouw te nem en. Hij zou den 3den te Algiers terugkomen.

— De heer Rothschild, chef van dit huis te Weenen, is heden te dezer stede aangekomen. Prins Bibesco en de heer de Mentique, adjudant des Konings van België, zijn insgelijks alhier gearriveerd.

ENGELAND.

Toen het ontwerp van den heer Ferdinand de Lesseps betreffende de doorgraving van de landengte van Suez bekend werd, vielen de Engelsche dagbladschrijvers al dadelijk op den genialen ontwerper aan, want... de heer de Lesseps was geen Engelschman en kon er dus onmogelijk iets goeds uit hem voortkomen. Uitgaande van dit grondige argument maakten zij ruimschoots gebruik van de vrijheid der Engelsche drukpers die, op zeer weinig na, aan een elk den vrijen teugel laat om, wie het ook zij, naar hartelust te havenen, zoo lang men zich onthoudt van iemand eene directe misdaad ten laste te leggen. — De kolommen der Engelsche bladen namen gretiglijk elke kwaadaardige, ijverzuchtige beschouwing van het bedoelde ontwerp op en gingen zelfs zoo ver van te zeggen dat het gelogen was toen de door den heer de Lesseps publiek gemaakte staten aanwezen, dat de leening voor het Suez kanaal reeds meer dan vol was, zonder dat Engeland daartoe had bijgedragen. — Zelve hadden zij reeds vroeger uitgekreten dat geen Engelschman zijnen fondsen zou leenen tot de verwezenlijking van het dwaas ontwerp des vreemdelings, maar toen die vreemdeling zich zelfs niet tot Engeland had behoeven te wenden... toen de man die het grootsche plan had ontworpen, zelfs niet eene poging had gedaan om het Engeland, dat naar hun verwaten oordeel alléén in staat was aan iets grootsch te denken en te doen, deelen in eene van de meest grootsche ondernemingen die men zich denken kan,... toe werden de Engelsche dagblad-schrijvers meer dan ooit de tolken van hunner landgenooten gekrenkte geldtrots en duidde veler geschrijf klaarblijkelijk aan dat, nu het ontwerp des vreemdelings met ander geld dan Engelsche ponden der uitvoering te gemoet ging, de laatste kans op eenen goeden uitslag was verdwenen. Te midden van al dat onbeduidend geschreeuw, liet zich nu en dan de stem des bezadigden, wetenschappelijken Engelschman hooren die er op wees dat de mogee lijkheid deruitvoering van het schoone ontwerp niet voldoende was bewezen, dan wel werd er gewezen op bestaande hinderpalen die als onoverkomelijk werden beschouwd door de stem van den bedaarden beöordeelaar, die geene aanmerking maakte zonder daartoe grondige redenen te hebben, werd veelal overstemd door de schreeuwers, die in eene kalme discussie geen voedsel vonden voor hunne zucht om den vreemdeling, als ware het, te verpletteren, onder de Engelsche *would be* superioriteit.

Niettegenstaande al die meerder en minder gegronde tegenkanting echter, kwam de heer de Lesseps al nader en nader aan zijn doel, en wil men dat de eenigste invloed die hem nog tegenwerkt, die is van de Engelsche politici, die hem de toestemming zoeken te onthouden van den vorst door wiens gebied het kanaal moet worden gegraven. In hoe verre dit waar zij, is moeijelijk te beslissen; alleen zooveel schijnt zeker te zijn dat die toestemming nog ontbreekt en dat dit het eenigste is wat de uitvoering van het plan nog in den weg staat, en is het dus thans meer dan ooit te verwachten dat geen verstandig man zich aan eene tegenspraak zal wagen zonder van de grondigheid zijner redenen ten volle te zijn overtuigd. — Het was dus met de grootste belangstelling dat wij in een der Engelsche bladen het volgende lazen:

„ In de Koninklijke Geographische maatschappij werd op den elfden April een document voorgelezen dat ten onderwerp had de Landengte van Suez en voornamelijk doelde op het ontworpen kanaal. — De schrijver van het stuk was de kommandant Bedford Pim van de Koninklijke Marine. — Hij begon met optegeven de lengte en breedte waarop de landengte is gelegen en bepaalde den afstand van Suez, aan de Roode Zee, tot Pelusium aan de Middellandsche Zee, op 74 mijlen. De kust van de Middellandsche Zee heeft op die hoogte een zeer dor aanzien en bestaat uit niets dan zandheuveltjes en moerassen, terwijl dezelve nergens een haven aanbiedt voor schepen van eenige noemenswaardige diepgang, dan alleen te Alexandrie. — Het water langs de kust is daar zeer ondiep, dewijl de oever bijna onmerkbaar afglooit, vooral op de hoogte van de baai van Pelusium waar tot op drie mijlen afstands van het strand de diepte nog niet meer dan 25 voet bedraagt. — De stroom loopt daar oostelijk en oefent de wind grooten invloed uit op deszelfs meerdere of mindere snelheid. — Het verschil tusschen hoog en laag waterpeil is zeer gering en wordt opgegeven als slechts 2 voet 8 duim te bedragen. De heerschende winden, het gebrek aan beschutting van de baai van Pelusium die geheel open ligt, de laagheid van de kust en het totaal gebrek van eenig in het oog vallend punt, waaraan men het land kan verkennen en peilingen nemen, dit alles maakt de zeevaart daar gevaarlijk.

De kust langs de Roode Zee is dor en zandig, maar niet laag, hoewel het land in de nabijheid van Suez zeer vlak is; de reede is er vol ondiepten en zandbanken zoodat de haven er alleen genaakbaar is voor de kleine vaartuigen der kustvaarders. De stroomen in de Roode Zee bereiken eene snelheid van 15 tot 20 mijlen per etmaal en het getij rijst en daalt er veel steker dan in de Middellandsche Zee. De heerschende winden zijn er van Maart tot November noordelijk en gedurende de overige drie maanden zuidelijk. —. De rotsen, reeven en koraalbanken maken het vaarwater daar onveilig vooral voor zeilschepen waarvan men rekent dat jaarlijks tien percent in die wateren blijven. — Verder vestigde de schrijver de aandacht op de natuurlijke gesteldheid der plaatsen in questie, en van de Nijl sprekende, wijst hij op de ongelooflijke hoeveelheid alluvium die dezelve afspoelt tot in de Middellandsche Zee waar de stroom de slijk in eene oostelijke, rigting medevoert en in de baai van Pelusium deponeert zoodat daardoor elke haven of kanaal in die rigting zoude verstoppen. Bij de beschrijving der geologische formatie van den grond en van dit oude stelsel van kanalisatie merkt de schrijver op dat de natuurlijke gelegenheid zoowel als de vroegere geschiedenis van het land zich bepaaldelijk verklaren tegen de mogelijkheid eener kanalisatie. — Daarna geeft de schrijver een overzigt van de verschillende ontwerpen die er tot de daarstelling van zulk een kanaal reeds werden gemaakt, beginnende met Napoleon de eerste en eindigende met den heer Ferdinand de Lesseps en beschouwt al die ontwerpen als gegrond op de opnemingen der Franschen in 1799, waarbij het niveau der Middellandsche Zee als veel hooger dan dat der Roode Zee werd opgegeven, iets dat later is gebleken ten eenenmale onjuist te zijn. — Tegenover die oude opnemingen stelde de schrijver het in 1846 door Robert Stephenson benevens eenige Oostenrijksche en Fransche ingenieurs van naam die destijds de Internationale commissie uitmaakten, persoonlijk bewerkstelligd onderzoek en besluit ook uit deze vergelijking tot de onmogelijkheid van de doorgraving van de landengte wegens de natuurlijke hindernissen, het werk zelve, de niet aanwezigheid van eenige haven, en de groote kosten die door hem geraamd worden op veertien millioen pond St.

Eindelijk besluit de schrijver met het voorstel om den weg naar Britsch Indie te bekorten door de spoorweg van Suez naar Caïro te verlengen tot aan Assouan en van daar naar Berenice, waardoor de reis twee dagen zou worden bespoedigd en behalve het oponthoud, eene menigte ongemakken en moeijelijkheden zouden worden vermeden.

Het document gaf na de voorlezing aanleiding tot levendige discussien, waaraan generaal Monteits, de heeren George Rennie, Sidney, Lange en Robert Stephenson deel namen, waarna de vergadering tegen den 9 Mei omtrent de zaak verder zou delibereren.

Wij zeiden dat wij het hier aangehaalde artikel met de grootste belangstelling hadden gelezen. — Dit is niet omdat het door den kommandant Bedford Pim aangevoerde onvoorwaardelijk door ons wordt aangenomen, maar omdat de positie van dien heer als officier van de marine, hem in staat stelt, om al de aangevoerde punten persoonlijk te kunnen onderzoeken en, indien zijne bekwaamheden aan zijnen rang geëvenre ligd zijn, dezelve te beoordeelen. Zeker komt het vreemd voor dat, zoo lang de mail stoomschepen varen, Suez nog immer eene goede haven voor die niet kleine vaartuigen is geweest, en thans alleen voor kleine kustvaarders eene geschikte ankerplaats zoude aanbieden. — Evenzoo moet er nadere uitlegging worden gegeven aan de bewering, dat de door den Nijl afgevoerde alluvium door de stroom zou worden medegevoerd naar de baai van Pelusium, iets dat zoo oppervlakkig niet in overeenstemming is met de door de geschiedenis gestaafde waarheid, dat de Delta van den

Nijl haren oorsprong aan niets dan aan de door die rivier afgevoerde slib heeft te danken, hetgeen bewijst dat die alluvium reeds aan de monding der rivier nederslaat, hetgeen ook veel meer overeenkomt met de gronden der natuurkundige wetenschap, dan dat dezelve, zonder nederteslaan van de stroom des rivierwaters in eene dwars daar voorkomende zeestroom zou te overgaan. — Wij hebben echter de bijzonderheden van het document van den kommandant Pim niet gelezen en zullen die raadselachtige punten daarin welligt nader worden toegelicht, en verheugen wij ons in elk geval over deze poging om op eenigzins wetenschappelijke gronden eene zaak te zien tegenspreken van zulk een algemeen belang als de doorgraving van den Isthmus van Suez. — Wij vertrouwen echter dat de heer de Lesseps nieop losse gronden eene zoo gewigtige zaak zal hebben ont dernomen en met zulk eene lofwaardige volharding zoo ver heeft gebragt dat dezelve der uitvoering reeds zóó nabij is. — Wij wenschen dat de laatste hinderpalen spoedig mogen worden te boven gekomen en kunnen ons vertrouwen niet ontzeggen aan eene onderneming die zal worden daargesteld onder de leiding van een geestkrachtig man, als de heer de Lesseps zich heeft bewezen te zijn.

— De bisschop van Exeter heeft £ 100 bijgedragen voor een fonds tot het onderhouden van zendelingen op Japan, en 30 guinjes per jaar toegezegd tot eene beurs, om een jongeling tot zendeling voor China op te leiden.

— De *Imperator*, met een gedeelte van den telegraaph-kabel voor de Roode zee, is te Aden aangekomen en naar Suez vertrokken. Men verwacht thans de *Imperatrix* en de *Cyclops* van Bombay, om bij het leggen hulp te verleenen. Tot stations zijn, behalve deze plaats, ook Suez, Cosseir, Perim en Suaken aangewezen, en er worden voorloopige hutten voor de geemployeerden opgerigt. Men denkt, dat de gemeenschap tusschen deze plaats en Egypte, en misschien zelfs met Londen, binnen zeer kort daargesteld zijn.

VARIA.

Het eerste nieuwsblad in N.-Amerika werd uitgegeven in 1704 en het tweede in 1720. Bij het begin der revolutie in 1775 werden er in de Vereenigde Staten slechts 35 nieuwsbladen uitgegeven; in 1810 was dit aantal gestegen tot 359; in 1828 tot 852; in 1840 tot 1631; in 1850 tot 2526 en thans heeft men in Noord-Amerika bijna 4000 nieuwsbladen.

— De Fransche cosmos levert eene niet onbelanglijke statistiek omtrent het gebruik van het kunst-selterswater in Parijs. De vier voornaamste fabrieken leveren ten gebruike jaarlijks vier millioen siphors; de andere fabrijken te zamen zes millioen, dus een totaal van tien millioen. Niemand heeft er aan gedacht om zich af te vragen, of de verspreiding van dit zuur water op zulk eene groote schaal al of niet eene weldaad is. Het is niet nutteloos daaromtrent onderzoek te doen. Zeker is deze drank somtijds heilzaam, maar in de meeste gevallen is zij min of meer schadelijk. Het gewone zuivere welwater is ontegenzeggelijk voor de meeste magen gezonder, en het selterswater moest beschouwd worden als een geneesmiddel en enkel worden gebruikt bij ziekte of ongesteldheid wanneer het door den geneesheer wordt bevolen of aangeraden. Het selterswater heeft een ander bezwaar, het verstompt den smaak en gewent aan prikkelende of sterke stoffen. De toenemende verspreiding er van is dus niet wenschelijk. Eertijds was de dyspepsie of langsame en moeijelijke spijsvertering zeldzaam, tegenwoordig wordt zij meer menigvuldig, en dit is te danken aan het bovenmatig gebruik van tabak, alsem en zure kunstwateren.

— Merkwaardige berekening. Het ontzaggelijk groot aantal der bewoners van onze aarde van den tegenwoordigen tijd zoowel als van vroegere tijden, schijnt, oppervlakkig beschouwd, voor geen berekening vatbaar te zijn. Doch als wij uitgaan van de veronderstelling dat de aarde nu zes duizend jaren bestaan heeft, dat zij op dit oogenblik bewoond wordt door 1000 millioen inwoners; dat er elke dertig jaar een nieuw geslacht leeft, dat elk vroeger geslacht (averagesthe present) en dat er vier personen staan kunnen op een stuk grond ter groote van één vierkante el — dan zullen wij bevinden dat dit gansche aantal nog niet eene uitgestrektheid grond inneemt, zoo groot als een vierde gedeelte der oppervlakte van Engeland. Stellende dat er 6000 jaren verloopen zijn sedert de schepping en dat in elke dertig jaren een nieuw geslacht leeft, dan verkrijgen wij twee honderd geslachten, die, elk tegen 1000 millioen zielen berekend, een aantal van 200,000 millioen zielen zullen bedragen, deze verdeeld zijnde als 4 zielen op een vierkante el, zullen er overblijven 50,000 millioen vierkante ellen. Een vierkante mijl bevat 3,097,600 vierkante ellen, en wanneer men de vorige som door deze som deelt, dan zal het quotient zijn 16,141 vierkante mijlen, van welk getal de wortel, in geheele getallen 127 is, zoodat 127 mijlen zullen blijken genoegzaam te zijn om het ontzaggelijk en bijna ondenkbaar getal van 200,000 millioen menschelijke wezen te bevatten, welk getal grooter is dan dat hetwelk het aantal seconden uitdrukt die er thans sedert de schepping verloopen zijn.

— Voor eenige dagen werd te Luik een 7-jarig meisje als door een wonder, van een zekeren dood gered. Het kind, in eene kamer op de tweede verdieping een oogenblik alleen gelaten zijnde, was op het venster geklommen en viel er uit. Een persoon, die juist aan het houtkloven was en het kind zag vallen, ving het in zijne armen op. Het kind heeft daardoor slechts eenige ligte kneuzingen bekomen.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

M. C. van der Meijden, geb. Frank, Z. Pattie 22 Junij. — J. C. van Deinse, geb. Dominicus van den Bussche, D. Batavia 18 Junij. — P. J. P. Lieftink, geb. Haack van der Goes, D. Salatiga 3 Junij. — L. Meijer, Goldman, Batavia 12 Junij. — F. Kiel, Seegers, Z. Soerabaya 24 Junij. — J. A. Durand, Razij, Z. Soerabaya 1 Julij.

Getrouwd:

J. M. Verheij, en C. T. Stockhausen, Pasoeroean 25 Junij. — W. E. van Spail met J. E. Joosten, wed. von Gehren, Batavia 22 Junij. — C. J. Schindler met G. A. Reinders, Montrado 26 Mei. — W. A. Brugman met J. M. van de Graaff, Batavia 23 Junij. — W. A. Seitz. met Th. F. Borlout, Tjiringien (Residentie Bantam) 23 Junij. — R. W. Thomson met C. Merts, Batavia 15 Mei.

Overleden:

De echtgenoot van W. M. van den Ham, Samarang 23 Junij. — A. Eduard, Batavia 18 Junij. — J. C. Teengs, 48 j. Batavia 15 Junij. — J. A. Botter, geb. Kleijn, Cheribon 20 Junij.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Van der Meer Mohr. — D. W. Schiff.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Julij.	2	Ned. Ind	Fathal Nasar	Said Moh. b. Segaf b. Achm. Asegaf	Amboina.
〃	4	Nederlandsche	Admiraal Tromp	J. van Tubergen	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Julij.	2	Ned. Ind	Krabbe	Mardam	Panaroekan via Sumanap.
〃	—	〃 〃	Carolina	Pa- Robia	Pasoeroean.
〃	—	〃 〃	Sarie Elmashoor	Mohamat IJassim	Banjermassing.
〃	3	Z. M.	Stoomschip Amsterdam	Kap. luit. ter zee A. D. S. Clarkson	Koers stellende om de West.
〃	—	Nederlandsche	Nicot	IJ. Amesz	Amsterdam.
〃	—	Ned. Ind	Almok Tassam	S. Moogsim b. A. Rachm. Alhabassij	Pontianak via Sumanap.
〃	—	Nederlandsche	Lamina Elizabeth	A. Gersen	Nederl. via Cheribon en Batavia.
〃	5	Ned. Ind	Adenan	Efahaboesin	Banjermassing.
〃	—	Engelsche	Senator	W. Menzus	Singapoer.
〃	6	Ned. Ind	Stoomschip Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia via Samarang.
〃	—	〃 〃	Atidjatoor Rachman	Sech Alie bin Achmat Banseer	Kotta Ringeen via Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten	Te Koop	Fraser Eaton & Co.
〃	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Onbepaald	〃 〃 〃 〃
〃	Landbouw	Kleijnenberg	〃	〃 〃 〃 〃
Amerikaansche	Homer	Ellius	〃	〃 〃 〃 〃
Nederlandsche	Minister Pahud	Kievit	Nederland	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Magdalena	Harwichsen	Onbepaald	〃 〃 〃 〃 〃
Zweedsche	Götheborg	Björk	Nederland	〃 〃 〃 〃 〃
Nederlandsche	Wilhelmina Cox	Deibel	Samarang	〃 〃 〃 〃 〃
〃	Osiris	Cramer	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
〃	Zeenimph	Witsen Elias	〃	〃 〃 〃
〃	Acadia	Greefkes	〃	〃 〃 〃
〃	Baron van Hardenbroek	Hennij	〃	〃 〃 〃
〃	Arij Scheffer	Kunst	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
〃	Willem III	Van der Burg	〃	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Cheribon	Koers	Macassar	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Commissaris des Konings van der Heim	Van Zanten	Onbepaald	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Jeannette Agatha	Cleijndert	〃	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Cornelia Geertruida	Hoeksma	〃	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Noord Braband	Bok	〃	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Prins Maurits	J. J. Bart	〃	B. Kopersmit & Co.
〃	Aegidia en Paulina	J. K. Veldman	〃	〃 〃 〃 〃
〃	Elisabeth Antoinette	H. A. Besier	〃	〃 〃 〃 〃
〃	Admiraal Tromp	J. van Tubergen	Nederland v. Batavia	〃 〃 〃 〃
Engelsche	Swan	Graig	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Minister van Hall	O. de Haas	Nedelrand	〃 〃 〃 〃
〃	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
〃	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Dorothea Henriette	D. Smit	Onbepaald	〃 〃 〃 〃 〃 〃
〃	Ferdinandina Emma	R. A. Tange	Nederland	P. Kervel & Co.
Engelsche	Rosina	Mc. Lachlan	〃	Major Matzen & Co.
〃	Northern Light	J. Marshall	〃	〃 〃 〃 〃
〃	Glenorchy	D. Mc. Kinley	Falmouth	Mc. Millan Marten & Co.
Nederlandsche	Tagal	Göbel	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
〃	Ternate	T. Kars	〃	〃 〃 〃 〃 〃
〃	Jan van Brakel	C. Verheij	Makassar	〃 〃 〃 〃 〃

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Fathal Nasar*, de heer Kam, 6 Arabieren en 5 Javanen.— Met het Nederl. schip *Admiraal Tromp*, de heer Heijssink.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Anemaet, F. Bogaardt, A. Carter, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Onrust, Admiraal van Kingsbergen en Phoenix; de schepen Arij Scheffer, de Stad Schiedam, Prins Maurits, Osiris, Elisabeth Antoinette, Ternate, Minister Pahud, Alfulck, Gotheborg, Acadia, Glenorchy en Metalen Kruis; de stoomschepen Buna Burra en Padang; de barken Fatal Ma-an, Saijan Maskoor, Louisa Jacoba Johanna, Soedul Gair, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Fathul Karim, Banka, Marion Macentyre, Zeenimph, Johannes Hendrikus Ferdinand, Rosina, Samuel Hendrikus, Tagal, Landbouw, Willem III, Aegidia en Paulina, Commissaris des Konings van der Heim, Fathol Madjiet, Jeannette en Agatha, Dennok Bintang Toedjoe, Baron van Hardenbroek, Minister van Hall, Wilhelmina Cox, Bacht Mastora, Ferdinandina Emma, Abbool Hassim, Hoksing, Dorothea Henriette, Lamina Elizabeth, Northem Light, Salma, Homer en Pictura; de brikken So-Ootdin, Fathal Hair, Cornelia Geertruida, Jacquelina en Elise, Talsum en Siekanoegrahan; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Bientang Tjaigoan en Bingseeng; de kotter Riengit.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

27 Junij. De Ned. Ind. schoener *Witch of the Wave*, gezagv. DJIN, van Socrabaya.

VERTROKKEN.

28 Junij. Het Nederl. schip *Lammina Elizabeth*, gezagv. A. GERSEN, naar Nederland via Cheribon en Batavia; de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. PA ROBIJA, naar Soerabaya.

30 Junij. De Ned. Ind. schoener *Witch of the Wave*, gezagv. DJIN, naar Soerabaya.

2 Julij. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, naar Sumanap, via Bezoekie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Nederlandsch Ind. kotter Mad Mira.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 5den tot en met den 7den Julij 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. LEWIS, agenten FRASER EATON & Co.

2 balen lijnwaden, THOMAS; 5 kistjes valsche koralen, J .F. VAN LEEUWEN & Co; 40 kisten manufacturen, MCMILLAN en FRASER EATON & Co; 1 kist papier, ROMER; 3 kisten benares opium, B. KOPERSMIT & Co; 12 collis manufacturen en koopmanschappen, diverse Arabieren; 31 balen en kisten manufacturen, 100 kisten japansche was, 100 kisten roode wijn, 168 collis bladkoper, dranken en koopmanschappen, FRASER EATON & Co.

Van Amboina per de Ned. Ind. bark *Fathool Nassar*, gezagv. SAID MOHAMAT BIN SEGAF, agent Gezagvoerder.

39 picols noten, 9 picols foelie, 1284 bottels kaijoe-poetie-olie, 18800 stuks sagoe, 24 stuks planken en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Batavia per het Ned. schip *Admiraal Tromp*, gezagv. J. VAN TUBERGEN agenten B. KOPERSMIT & co.

6 balen lijnwaden, HILL BROEKMAN & co; 2800 stuks vloersteenen, 175 vaatjes loodwit, 1 rijtuig compleet, 34 kisten roode wijn, 6 kisten provisien, een wagen, 600 zakken tarwe, 20 balen komijnzaad, 5 collies meubelen, 35 kisten manufacturen, 79 collies koopmanschappen, B. KOPERSMIT & co; en eenige gouvernements goederen.

UITVOER.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Sarie Elmashoor*, gezagv. MOHAMAT IJASIN.

$41^{70}/_{100}$ picols gambier, 11 picols suiker, Gezagvoerder.

Naar Nederland via Cheribon en Batavia per het Ned. schip *Lamina Elizabeth*, gezagv. A. GERSEN.

$724^{68}/_{100}$ picols tabak, GEBR. VAN DELDEN; $620^{42}/_{100}$ picols tabak, FRASER EATON & Co; $416^{93}/_{100}$ picols tabak, HILL BROEKMAN& Co.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Adenan*, gezagv. SAHABADIR.

$89^{76}/_{100}$ picols gambier, Gezagvoerder.

Naar Borneo via Samarang per de Ned. Ind. bark *Atiatool Rachman*, gezagv. SECH ALIE BIN ACHMAT BANSIER.

Ballast.

Naar Batavia via Samarang per het Ned. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. LEWIS.

2 kisten jav. sigaren, $7^{1}/_{2}$ picols medicijnen, 3 picols smeer, 8 picols medicijnen, LIEM KONG SOAN; 35 picols salpeter, THOMAS; 7 kisten shirtings, 1 kist eur. kains, 5 suiker-pannen met toebehooren, FRASER EATON & Co.

Marktprijzen.

SUIKER Nominaal *f* 16.—
KOFFIJ Nominaal.
RIJST (GARGA) per koijang *f* 130 à *f* 140.—
id. (WITTE) 〃 〃 *f* 160 à *f* 170.—
KOEHUIDEN per picol
ARAK per legger *f* 60.—
OLIE (KLAPPER) *f* 28 à *f* 30.—
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN.
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS Pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 10den Julij 1859.
BEVESTIGING VAN DIAKENEN.
's Morgens ten half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 10den Julij 1859.
Des morgens ten 7, en ten half 9 ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.